

[Hem](#) > ... > [Rättsliga Åtgärder](#) > [Rättshjälp](#) > Croatia

Rättshjälp

Innehåll inlagt av

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

 Kroatien

1 Vilka kostnader uppstår vid en rättegång och vem måste som regel betalar dem?

I artikel 151 i civilprocesslagen (*Zakon o parničnom postupku*) föreskrivs att rättegångskostnader inbegriper utgifter som uppstår under eller i samband med förfarandet. Det kan bland annat handla om utgifter för bevisupptagning, domstolsavgifter, publiceringsutgifter, utgifter för dagtraktamenten och reseutgifter för domare och registratorer, parternas resekostnader i samband med inställelsen i domstol och liknande. Rättegångskostnader inbegriper också ersättning för arbetet av jurister och andra personer som har rätt till ersättning enligt lag.

Enligt artikel 152 i civilprocesslagen ska varje part i förväg betala de kostnader som han eller hon ådrar sig till följd av sina handlingar. När en part föreslår att bevis ska tas upp är han eller hon skyldig att efter domstolsbeslut i förskott betala det belopp som behövs för att ersätta de kostnader som uppstår i samband med bevisupptagning. Framgång i rättsliga förfaranden är grundprincipen vid beslut om vem som i slutändan ska bära rättegångskostnaderna. I första punkten i artikel 154 i civilprocesslagen föreskrivs därför att en part som förlorar ett mål är skyldig att betala alla kostnader som motparten och den som intervenerar för motparten ådrar sig i förfarandet. Den som intervenerar till stöd för den förlorande parten måste bära sina egna kostnader. Enligt andra punkten i artikel 154 i civilprocesslagen ska domstolen, om en part är delvis framgångsrik i förfarandet, besluta om ersättning av kostnader på grundval av graden av framgång i förfarandet om det anspråk som slutligen lämnades in. Särskilda bestämmelser gäller i fall då rättegångskostnader uppstår genom en av parternas fel eller genom en händelse som drabbade honom eller henne, när en dom meddelas på grundval av ett erkännande, om sökanden drar tillbaka talan eller avstår anspråket, när rättegången blir löst av domstolen och när flera parter deltar i rättegången (artiklarna 156-161 i civilprocesslagen).

2 Vad exakt är rättshjälp?

Enligt lagen om kostnadsfri rättshjälp (*Zakon o besplatnoj pravnoj pomoći*) är syftet med rättshjälp att uppnå jämlikhet inför lagen, ge medborgare i Republiken Kroatien och andra personer ett effektivt rättsskydd och tillgång till domstolar och andra offentliga organ under lika villkor i enlighet med bestämmelserna i lagen om kostnadsfri rättshjälp.

Rättshjälp ges som primär eller sekundär rättshjälp.

Primär rättshjälp omfattar

- allmän juridisk information,
- juridisk rådgivning,
- ingivande av skriftliga inlagor till offentligrättsliga organ, Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna och internationella organisationer i enlighet med internationella fördrag och reglerna för dessa organs funktion,
- representation i förfaranden inför offentligrättsliga organ,

- rättsligt bistånd i samband med tvistlösning utanför domstol.

Primär rättshjälp ges av administrativa organ i de olika regionerna och i Zagrebs stad (nedan kallade *administrativa organ*), auktoriserade föreningar och rättshjälpsbyråer. Vid tillhandahållandet av primär rättshjälp är administrativa organ bemyndigade att tillhandahålla allmän juridisk information och juridisk rådgivning samt att lämna in inlagor.

Sekundär rättshjälp omfattar

- juridisk rådgivning,
- ingivande av skriftliga inlagor i förfaranden som rör skydd av arbetstagares rättigheter gentemot arbetsgivaren,
- ingivande av skriftliga inlagor i domstolsförfaranden,
- representation i domstolsförfaranden,
- rättshjälp vid förlikning.

Sekundär rättshjälp tillhandahålls av advokater.

Sekundär rättshjälp omfattar också:

- befrielse från betalning av rättegångskostnader,
- befrielse från betalning av domstolsavgifter.

3 Har jag rätt till rättshjälp?

Följande personer har rätt till gratis rättshjälp:

- Kroatiska medborgare.
- Barn som inte har kroatiskt medborgarskap och som befinner sig i Republiken Kroatien utan att vara i sällskap med en vuxen som enligt lag ansvarar för dem.
- Utlänningar med tidsbegränsat uppehållstillstånd på villkor att ömsesidighet råder eller utlänningar med permanent uppehållstillstånd.
- Utlänningar som fått tillfälligt skydd.
- Utlänningar som vistas olagligt i landet och utlänningar med kortvarigt uppehållstillstånd i förfaranden för utfärdande av ett beslut om utvisning eller återvändande.
- Asylsökande, utlänningar som åtnjuter subsidiärt skydd och deras familjemedlemmar som är lagligen bosatta i Republiken Kroatien, i förfaranden där rättshjälp inte ges enligt en särskild lag.

Som regel måste följande förmögenhetsvillkor vara uppfyllda för att sekundär rättshjälp ska beviljas:

1. Den totala inkomsten för den sökande och medlemmarna i hushållet per månad får inte överstiga basbeloppet (441,44 euro) per hushållsmedlem.
2. Det totala värdet av egendom som ägs av sökanden och medlemmarna i deras hushåll får inte överstiga 60 gånger basbeloppet (26 486,40 euro).

Sekundär rättshjälp beviljas utan att sökandens ekonomiska situation utreds, om sökanden är någon av följande:

1. Ett barn i processen för att utöva rätten till underhåll.
2. Ett offer för ett våldsbrott i förfaranden för att utöva rätten till ersättning för skada orsakad av brottet.
3. En person som har rätt till stödbidrag i enlighet med särskilda bestämmelser som reglerar utövandet av rättigheter enligt det sociala välfärdssystemet.
4. En person som har rätt till förmåner enligt lagen om rättigheter för kroatiska veteraner från självständighetskriget och deras familjemedlemmar (*Zakon o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji*) samt lagen om skydd av militära och civila krigsinvalidider (*Zakon o zaštiti vojnih i civilnih invalida rata*).

Rättshjälp kan även beviljas vid gränsöverskridande tvister. En gränsöverskridande tvist är en tvist där den rättshjälpsökande har sin stadigvarande adress eller bostadsort i en medlemsstat i Europeiska unionen, som inte är den medlemsstat där domstolen är verksam eller där domen ska verkställas.

Rättshjälp vid gränsöverskridande tvister beviljas på privaträttens område samt vid medlingsförfaranden,

tvistlösning utanför domstol, verkställighet av officiella handlingar samt tillhandahållande av juridisk rådgivning i sådana förfaranden. Bestämmelserna om rättshjälp vid gränsöverskridande tvister tillämpas inte vid beskattning, tullfrågor och andra administrativa förfaranden.

En person som ansöker om rättshjälp vid en gränsöverskridande tvist är berättigad till rättshjälp om han eller hon uppfyller de villkor som har fastställts genom lagen om kostnadsfri rättshjälp. Undantagsvis kan rättshjälp beviljas en sökande som inte uppfyller kraven för tilldelning av rättshjälp som föreskrivs i villkoren för kostnadsfri rättshjälp, om sökanden kan bevisa att han eller hon inte kan betala rättegångskostnaderna på grund av skillnaden i levnadskostnader mellan det EU-land där den rättshjälpssökande har sin stadigvarande adress eller tillfälligt är bosatt och Republiken Kroatien.

4 Beviljas rättshjälp för alla typer av rättegångar?

Primär rättshjälp kan ges i alla rättsliga frågor, förutsatt att

- sökanden inte har tillräcklig kunskap eller förmåga att hävda sina rättigheter,
- sökanden inte har fått rättshjälp i enlighet med särskilda bestämmelser,
- den inlämnade ansökan inte är uppenbart ogrundad, och
- sökandens materiella omständigheter är sådana att betalningen av professionell rättshjälp skulle äventyra sökandens försörjning eller försörjningen för medlemmarna i hans/hennes hushåll.

Sekundär rättshjälp ges av jurister, och undantag från betalning av rättegångskostnader kan beviljas i följande typer av förfaranden:

- Förfaranden som avser sakrätt i fast egendom, förutom förfaranden om fastighetsregister.
- Förfaranden som avser anställningsförhållanden.
- Förfaranden som avser familjeförhållanden, förutom förfaranden om äktenskapsskillnad efter gemensam ansökan om makarna inte har några gemensamma eller adopterade minderåriga barn eller vuxna barn över vilka de utövar föräldraansvar.
- Verkställighets- och säkerhetsförfaranden som gäller verkställande eller säkrande av fordringar som uppkommit i förfaranden där rättshjälp kan beviljas enligt bestämmelserna i lagen om gratis rättshjälp.
- Förlikning.
- Undantagsvis, i alla övriga administrativa och civilrättsliga förfaranden när sådant behov uppstår på grund av sökandens och hans/hennes hushållsmedlemmars särskilda livssituationer, i enlighet med det grundläggande syftet med lagen om kostnadsfri rättshjälp.

Sekundär rättshjälp som tillhandahålls av jurister kan beviljas i förfarandena ovan på följande villkor:

- Om förfarandet är komplext.
- Om sökanden inte kan företräda sig själv.
- Om sökandens materiella omständigheter är sådana att betalningen av professionell rättshjälp skulle äventyra sökandens försörjning eller försörjningen för medlemmarna i hans/hennes hushåll, i enlighet med de särskilda villkor som föreskrivs i artikel 14 i lagen om gratis rättshjälp.
- Om yrkandet inte är oseriöst.
- Sökanden har inte fått avslag på en ansökan under de senaste sex månaderna från den dag då ansökan lämnades in på grund av att han eller hon avsiktligt lämnat oriktiga uppgifter.
- Sökanden har inte fått rättshjälp i enlighet med särskilda bestämmelser.

Befrielse från domstolsavgifter kan beviljas i alla domstolsförfaranden (civilrättsliga och administrativa förfaranden) om sökandens materiella omständigheter är sådana att betalningen av domstolsavgifter skulle äventyra sökandens försörjning och försörjningen för medlemmarna i hans/hennes hushåll, i enlighet med de särskilda villkor som föreskrivs i artikel 14 i lagen om kostnadsfri rättshjälp. När ett beslut fattas kommer särskild uppmärksamhet att fästas vid domstolsavgifternas storlek i det förfarande där undantaget begärs.

5 Finns det särskilda förfaranden för nödsituationer

Förvaltningsmyndigheten måste fatta beslut vid en ansökan om godkännande av sekundär rättshjälp inom 15 dagar från den dag då den lämnades in. Om sökanden förlorar rätten att vidta den åtgärd för vilken han eller hon lämnade in ansökan på grund av upphörande av tidsfristen måste förvaltningsmyndigheten fatta beslut vid

ansökan inom en kortare tidsperiod, vilket ger sökanden möjlighet att snabbt vidta åtgärden.

6 Var finns ansökningsformulären för rättshjälp?

Förfarandet för att erhålla primär rättshjälp inleds genom att direkt kontakt tas med leverantören av primär rättshjälp (auktoriserad förening, rättshjälpsbyrå eller förvaltningsmyndighet) och det är inte nödvändigt att fylla i ett särskilt ansökningsformulär.

Förfarandet för att erhålla sekundär rättshjälp inleds genom att en begäran om beviljande av rättshjälp lämnas in på det formulär som föreskrivs till den behöriga myndigheten. Ansökningsformuläret för rättshjälp kan fås från myndigheterna och myndigheternas och justitieministeriets webbplatser.

Ansökningar om rättshjälp i en gränsöverskridande tvist och ansökningar om överföring av ansökningar om rättshjälp i en gränsöverskridande tvist ska lämnas in på de formulär som föreskrivs i kommissionens beslut 2004/844/EG av den 9 november 2004 om fastställelse av formulär för ansökningar om rättshjälp enligt rådets direktiv 2003/8/EG om förbättring av möjligheterna till rättslig prövning i gränsöverskridande tvister genom fastställande av gemensamma minimiregler för rättshjälp i sådana tvister och kommissionens beslut 2005/630/EG av den 26 augusti 2005 om fastställande ett formulär för ansökningar om rättshjälp enligt rådets direktiv 2003/8/EG, offentliggjorda i Europeiska unionens officiella tidning.

Formulär och alla medföljande dokument i en gränsöverskridande tvist måste lämnas i översättning till kroatiska. Annars kommer begäran att avvisas.

7 Vilka handlingar ska bifogas en ansökan om rättshjälp?

När en ansökan lämnas in till den behöriga förvaltningsmyndigheten måste den åtföljas av skriftligt samtycke från sökanden och medlemmar i hans eller hennes hushåll för att möjliggöra tillgång till alla uppgifter om total inkomst och tillgångar, där sökanden bekräftar att den information som lämnas är korrekt och fullständig.

Offer för våld i hemmet lämnar endast sitt samtycke för att möjliggöra tillgång till alla uppgifter om inkomst och egendom för sig själva. Samtycke ges inte av de medlemmar i hushållet som deltar i förfarandet som svarande eller vars intresse strider mot sökandens intresse.

Ansökningsformuläret för rättshjälp bör åtföljas av den relevanta dokumentation som krävs för att fatta beslut om ansökan.

8 Var ska ansökan om rättshjälp lämnas in?

Förfarandet för att erhålla primär rättshjälp inleds genom att kontakt tas direkt med en leverantör av primär rättshjälp (auktoriserad förening, rättshjälpsbyrå eller förvaltningsmyndighet) och ingen särskild ansökan behöver lämnas in, medan förfarandet för att erhålla sekundär rättshjälp inleds genom inlämnande av en ansökan till den behöriga förvaltningsmyndigheten på vars territorium sökanden har sin stadigvarande adress eller bostadsort.

En sökande som har sin stadigvarande adress eller bostadsort ett EU-land och söker rättshjälp i en gränsöverskridande tvist vid en domstol i Republiken Kroatien måste lämna in ansökan om rättshjälp till ministeriet för justitiefrågor och offentlig förvaltning i Republiken Kroatien (mottagande myndighet).

En part som har sin stadigvarande adress eller bostadsort i Kroatien och som ansöker om rättshjälp i en gränsöverskridande tvist vid en domstol i ett annat EU-land ska inge sin ansökan till den ansvariga myndigheten på den ort där han eller hon har sin stadigvarande adress eller bostadsort.

9 Hur tar man reda på om man har rätt till rättshjälp?

Sekundär rättshjälp beviljas en sökande som uppfyller villkoren för att utöva rätten till rättshjälp genom utfärdande av ett beslut om beviljande av rättshjälp. En förvaltningsmyndighet måste besluta om ansökan inom 15 dagar från den dag då den lämnades in.

10 Vad bör jag göra om jag har rätt till rättshjälp?

Beslutet om rättshjälp inbegriper rätten att använda en del eller alla former av sekundär rättshjälp för ett förfarande av en viss typ och grad. Beslutet ovan innehåller personuppgifter om mottagaren av rättshjälp, en kortfattad beskrivning av den rättsliga angelägenhet för vilken rättshjälpen beviljades, formen för och omfattningen av den godkända rättshjälpen, uppgifter om den jurist som tillhandahåller rättshjälp och andra uppgifter som är relevanta för beslutet.

När sökanden lämnar in en ansökan om rättshjälp i form av ett undantag från domstolsavgifter måste han eller hon informera domstolen i inlagan, eller när en annan åtgärd vidtas i domstolsförfarandet, om den inlämnade ansökan om undantag från domstolsavgifter, och lämna in beslutet om undantag från betalning av domstolsavgifter senast sex månader från dagen för inlämnandet eller från den dag då en annan åtgärd vidtas i förfarandet vid domstolen.

11 Vem väljer advokat om man har rätt till rättshjälp?

I beslutet om sekundär rättshjälp fastställs även vilken advokat som ska ge mottagaren rättshjälpen. Mottagaren av rättshjälp måste lämna in beslutet till den jurist som anges i beslutet. I undantagsfall kommer förvaltningsmyndigheten att utse en annan jurist för mottagaren med dennes föregående samtycke bifogat till ansökan om rättshjälp.

12 Täcker rättshjälpen alla rättegångskostnader?

Såsom anges ovan inbegriper beslutet om rättshjälp rätten att använda en del eller alla former av sekundär rättshjälp för ett förfarande av en viss typ och grad. Enligt beslutet om rättshjälp kan mottagaren helt eller delvis undantas från att betala advokatarvoden, rättegångskostnader (undantag från förskottsbetalning av kostnader för vittnen, tolkar, sakkunniga, utredningar och domstolspublikationer) och domstolsavgifter.

Rättshjälp beviljas fullt ut om sökanden är mottagare av ekonomiskt bistånd i enlighet med särskilda regler som styr utövandet av rättigheter inom välfärdssystemet, dvs. rätten till förmåner enligt lagen om rättigheter för kroatiska veteraner från självständighetskriget och deras familjemedlemmar och lagen om skydd av militära och civila krigsinvalida, eller om sökandens och hans eller hennes hushållsmedlemmars totala inkomster inte överstiger 50 procent av månadsbeloppet av beräkningsgrunden per hushållsmedlem.

En ökning av sökandens och hans eller hennes hushållsmedlemmars totala inkomster, som överstiger 50 procent av basbeloppet per hushållsmedlem, leder till en minskning av rättshjälpens storlek, på så sätt att varje ökning med 10 procent leder till en minskning av rättshjälpen med 10 procent. Rättshjälpens storlek bör dock inte vara mindre än 50 procent av de fastställda kostnaderna för rättshjälp.

Om rättshjälp inte har beviljats fullt ut får sökanden lämna in en överklagan till justitieministeriet och den offentliga förvaltningen mot den del av beslutet som avser vägran att bevilja rättshjälp. En sådan överklagan fördröjer inte användningen av det godkända rättshjälpbeloppet. En administrativ talan kan väckas mot justitieministeriets och den offentliga förvaltningens beslut att ogilla överklagandet.

13 Vem står för övriga kostnader, om man bara har rätt till begränsad rättshjälp?

När ett sänkt rättshjälpbelopp har beviljats kommer övriga kostnader att bäras av mottagaren av rättshjälp. Om mottagaren av rättshjälp vinner målet kommer domstolen i alla händelser att besluta att en part bör ersättas för den andra partens kostnader för förfarandet.

14 Omfattar rättshjälpen även överklaganden?

En ansökan om rättshjälp får innehålla begäran om rättshjälp för båda stadierna i civilrättsliga förfaranden. För att utarbeta extraordinära rättsmedel är det nödvändigt att lämna in en särskild ansökan och ett särskilt beslut utfärdas enbart för denna rättsliga åtgärd.

15 Kan rättshjälpen dras in innan rättegången avslutas (eller till och med återkallas efter rättegångens slut)?

Om den ekonomiska situationen för mottagaren av rättshjälp och medlemmarna i hans eller hennes hushåll förbättras under förfarandet i sådan utsträckning att om denna förbättrade situation hade förelegat vid tiden för ansökan skulle det ha påverkat sökandens rätt till rättshjälp och rättshjälpens omfattning kommer den behöriga förvaltningsmyndigheten helt eller delvis att upphäva beslutet om rättshjälp. Mottagare av rättshjälp måste informera förvaltningsmyndigheten om eventuella förbättringar av deras ekonomiska situation inom åtta dagar från den dag då de kom till deras kännedom. En mottagare av rättshjälp får lämna in en överklagan till justitieministeriet och den offentliga förvaltningen mot beslutet om att upphäva beslutet om rättshjälp inom 15 dagar efter dagen för mottagandet av beslutet. En administrativ talan kan väckas mot justitieministeriets och den offentliga förvaltningens beslut.

16 Går det att överklaga ett avslag av en rättshjälpsansökan?

Sökanden eller mottagaren av rättshjälp kan lämna in en överklagan mot beslutet av förvaltningsmyndigheten om att avslå ansökan om rättshjälp eller mot den del av beslutet som innebär ett avslag av full rättshjälp inom 15 dagar efter dagen för mottagandet av beslutet. Justitieministeriet och den offentliga förvaltningen måste besluta om en överklagan inom åtta dagar från dagen för mottagandet av en giltig överklagan. En administrativ talan kan väckas mot justitieministeriets och den offentliga förvaltningens beslut.

Övriga upplysningar:

Webbplats för ministeriet för justitiefrågor, offentlig förvaltning samt digital omvandling:

<https://pravosudje.gov.hr/besplatna-pravna-pomoc/6184>

Lagen om kostnadsfri rättshjälp (*Narodne novine* (NN; Kroatiens officiella kungörelseorgan), nr 143/13 och 98/19).

Civilprocesslagen (NN nr 53/91, 91/92, 58/93, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 02/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11 – konsoliderad text, 25/13, 89/14, 70/19, 80/22, 114/22 och 155/23).

17 Medför ansökan om rättshjälp att preskriptionstiden avbryts?

I enlighet med lagen om kostnadsfri rättshjälp innebär inte inlämnandet av en ansökan om gratis rättshjälp att preskriptionstiden avbryts.

Senaste uppdatering: 25/02/2026

De nationella versionerna av sidan sköts av respektive kontaktpunkt. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Varken det europeiska rättsliga nätverket eller kommissionen påtar sig något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller åberopas i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.